

*Čestitamo Dan državnosti
Republike Hrvatske*

**Podravkina
investicija od tri
milijuna kuna
u pročišćavanje
otpadnih voda
na Danici**
2. str.

Žetva pšenice je pred vratima

Podravka će preuzeti sve ponuđene količine pšenice

Početak žetve pšenice već je vrlo blizu, a nepoznanice oko otkupa u Hrvatskoj već su postali "klasika". Sad se održavaju sastanci i dogovori na raznim razinama o uvjetima otkupa i što je najvažnije o - cijeni. Seljaci, naravno, nisu zadovoljni cijenom koja se sada spominje, jer kako navode po toj cijeni pšenicu uopće nemaju računicu proizvoditi, a s druge strane otkupljivači spominju cijene pšenice na europskom tržištu i pri tom navode da su one znatno niže od ovih koje spominju naši proizvođači. Dakle, situacija oko žetve i otkupa pšenice u zemlji još je uvijek nedefinirana, a kako je kod nas?

U Podravkinoj SPJ Mlin i pekara saznajemo za sada jedan jedini pouzdan podatak a to je: Podravka će otkupiti sve ponuđene količine pšenice s ovog područja, jer Podravka ima smještajne kapacitete dovoljne da prihvati sve što se ponudi, a to se procjenjuje na oko 20.000 tona. Osim toga Mlinovi su jesenas ugovorili proizvodnju oko 15.000 tona pšenice sorti potrebnih za preradu u Podravkinim tvornicama. Prema tome, nema problema što se tiče preuzimanja i smještaja pšenice u Podravkine silose kao i prethodnih godina, budući da je to već uhođan i dobro organiziran posao - radit će se po potrebi od 0 do 24 sata, međutim cijena pšenice je i u Koprivnici nepoznanica.

Direktor Podravkine SPJ Mlinovi i pekara Tomo Trošelj s tim u vezi ističe: Podravka će preuzeti sve ponuđene količine pšenice i to po tržišnoj cijeni, no za sada se još ne zna kolika je ta tržišna cijena...

Ovome dodajmo da će poljoprivrednici detaljnije obavijesti o otkupu i uvjetima otkupa saznati preko obavijesti na lokalnim koprivničkim radio stanicama te na mjestu otkupa (u Koprivnici i Novigradu Podravskom)

Turistička priredba Podravski motivi održat će se u Koprivnici od 5. do 7. srpnja

Osmišljen nastup Podravke

U Podravkinoj pivnici Kraluš, koja ove godine obilježava 30 godina postojanja, u okviru Podravskih motiva posluživat će se "negdašnja jela" Podravine

Piše: **Jadranka Lakuš**
Snimio: **Nikola Wolf**

Središnja koprivnička kulturno - turistička priredba Podravski motivi koja će se održati od 5. do 7. srpnja ove godine nudi posjetiteljima doista raznovrstan i zanimljiv program. Uz sajam naivne na kojemu će se osim izložbe slika, skulptura, suvenira i rukotvorina domaćih i inozemnih autora, održavati i svakodnevne aukcije umjetničkih djela, predviđene su i manifestacije "Denes bumo jeli i pili", "Sajam starih zanata" "Zestenek podravskih mužikašov", "Žetveni običaji" i "Pučko veselje".

Posebni obol priredbi dat će Podravka čije su SPJ osmislile niz zabavno - promotivnih sadržaja predviđenih za subotu 6. srpnja. Tako će se u hotelu Podravina od 9 do 11 sati održati izložba kolača pod nazivom "Slatke fantazije Podravskih motiva" na kojoj

će uz Dolcelu svoje majstorije pokazati članice niza udruga žena iz koprivničkog kraja. Posjetiteljima će posebno biti zanimljiva mogućnost kupnje kolača (od 10 sati nadalje) s time da je sav prihod od prodaje Dolcelinih slastica namijenjen djeci u domu "Svitanje". Ljubitelji slatkog na svoje mogu doći i na "Podravkinom slatkom satu" od 10,30 do 11,30 u okviru kojeg će se na Podravkinom štandu na Zrinskom trgu prirediti degustacija Dolcela cappuccina, pekarskih proizvoda s Lino ladom i punilima od višanja i marelica, te Dolcela ponite. Atraktivan će svakako biti i 100 metreni jeger koji će se posjetiteljima nuditi uz friški kruh Podravkine pekare i ajvar SPJ Voće i povrće. Pekari najavlju da će i oni poput Danićinih kobasičara nastojati potući vlastiti rekord u duljini proizvoda, pa je to dodatni razlog da se od 11,30

do 13 sati nadete na Zrinskom trgu. A ako vam Podravkine degustacije otvore apetit, najbolje je rješenje otići na ručak u pivnicu Kraluš u kojoj će se u povodu Podravskih motiva te 30 obljetnice rada posluživati "Negdašnja jela Podravine". Jelovnik je vrlo zanimljiv, a cijene više nego pristupačne - plućica na kiselo 10 kn, grahova juha s trganima 8 kn, plemenitaški rezanci 26 kn, vinogradarski gulaš 20 kn, pladanj pivnica 30 kn, kukuruzna zlevanka 7 kn, štrukli od hajdinske kaše 12 kn. A nakon ručka osim u pivima Panonske pivovare, osvježjenje možete pronaći u Studenoj, Studencu i Deitima koje će hostese SPJ Pića dijeliti na trgu.

Mnogo je razloga i da kasno poslije podne odnosno večer provedete na Zrinskom trgu. Prvi je kulinarski dvoboj "Kuhajmo zajedno" u kojem se zahvaljujući Electroluxu, Podravka jeli-

ma, Vegeti, Dolceli i Voću i povrću u svojim kulinarskim umijećima mogu ogledati posjetitelji Podravskih motiva. Oni će od 18,30 do 20,30 spravljati jela temeljena na Podravkinim proizvodima, a pobjedniku će pripasti vrijedna nagrada - štednjak Electrolux. Prijave za ovo zanimljivo natjecanje za koje su predviđene i raznovrsne utješne nagrade (mali kućanski aparati, poklon paketi Podravke) moguće su do 1. srpnja na besplatni telefon 08 000 808 radnim danom od 8 do 16 sati.

Drugi razlog je akcija "Kuhajmo sa srcem" - kulinarski show tijekom kojeg će Podravkine gastropromotori od 20 do 21 sat u velikim tavama i na roštilju pripremiti oko 1500 porcija jela i podijeliti ih posjetiteljima. Bit će to zasigurno atraktivan i slasni završetak Podravkinog dana na 8. Podravskim motivima.

U probni rad pušteni novi kolektor i rekonstruirani uređaj za pročišćavanje otpadnih voda Podravkinih tvornica

Značajna investicija u zaštiti okoliša

Piše: dipl. inž. **Daniel Fišter**,
voditelj Razvoja ekologije

Ovog tjedna pušteni su u probni pogon novi kolektor za odvodnju otpadnih voda na industrijskoj zoni Danica te rekonstruirani uređaj za pročišćavanje otpadnih voda Podravkinih tvornica tzv. uređaj 1.

Ukupni zahvat sastojao se od dva dijela:

- izgradnja novog kolektora za odvodnju otpadnih voda
- generalna rekonstrukcija uređaja za pročišćavanje otpadnih voda s promjenom tehnološkog procesa pročišćavanja

Podzemnim snimanjem starog gravitacijskog kolektora za odvodnju otpadnih voda tvornica Belupo, Linolada, Juhe-okruglice i Vegeta utvrđeno je da je taj kolektor oštećen tako da bi njegova sanacija bila znatno skuplja od izgradnje novog kolektora. Drugi značajni faktor koji je utjecao na iznalaženje novog rješenja za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda bila je i činjenica što je došlo do dezinvestiranja tvornice Kvasac i pripadajućeg uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, a spomenute Podravkine tvornice bile su starim kolektorom vezane na uređaj za pročišćavanje tvornice Kvasac. Novi kolektor odmah je zamišljen tako da se sve otpadne vode Podravkinih tvornica odvođe na tzv. uređaj 1 za pročišćavanje otpadnih voda mesne industrije Danica. Na taj način došlo je do potpunog odvajanja otpadnih voda tvornica Kvasac i Podravkinih tvornica lociranih na industrijskoj zoni Danica.

Stari oštećeni kolektor bio je položen na dubini od 3 - 6 metara te je odlučeno da budući kolektor više ne bude gravitacijski, već tlačni. U tu svrhu trebalo je projektirati i izgraditi tri prepumpne stanice kako bi se osigurala nesmetana odvodnja otpadnih voda. Zbog toga u svakoj prepumpnoj stanici postoji i rezervna pumpa kako ne bi došlo do zastoja u odvodnji. Trasiranje i izgradnja kolektora bili su povezani s mnogobrojnim problemima zbog razgranate mreže cjevovoda pitke vode, oborinske kanalizacije, telefonskih vodova, elektrovodova, plinskih vodova, željezničke pruge, ceste i parkirališta. Na-

kon pažljivog planiranja i izrade projektne dokumentacije koju su napravili stručnjaci Podravke - Veljko Sladoljev i Daniel Fišter, radovi su izvedeni bez prekidanja prometnih tokova na industrijskoj zoni.

Izgradnjom novog kolektora postignuto je nekoliko ciljeva:

- zaštita podzemlja, podzemnih tokova i vodocrpilišta
- usmjeravanje svih otpadnih voda Podravkinih tvornica na Podravkin uređaj za pročišćavanje otpadnih voda - odvajanje od tvornice Kvasac d.o.o. koja je postala drugi pravni subjekt
- sigurna i nesmetana odvodnja otpadnih voda iz proizvodnih pogona Podravke na industrijskoj zoni.
- smanjenje troškova naknade za ispuštanje otpadnih voda Hrvatskim vodama za oko 50%
- smanjenja učešća Podravke u troškovima izgradnje i eksploatacije gradskog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda

***

Izgradnja novog kolektora i novog načina odvodnje aktualizirali su rekonstrukciju sustava za pročišćavanje otpadnih voda mesne industrije koji sada postaje uređaj za pročišćavanje otpadnih voda Podravkinih tvornica na industrijskoj zoni Danica. Izmijenjeni sastav i količina vode tražili su ne smo obnavljanje zastarjelog strojnog parka na uređaju za pročišćavanje već izmjene u tehnološkom postupku pročišćavanja kako bi uređaj mogao prihvatiti i pročititi povećane količine otpadnih voda promijenjenog sastava.

Važno je napomenuti kako je uređaj 1 za pročišćavanje otpadnih voda mesne industrije neprekidno radio u vrlo teškim uvjetima 30 godina. U tom periodu uređaj ne samo da je radio već je zalaganjem djelatnika vezanih uz rad uređaja davao odlične rezultate pročišćavanja. Ipak nakon toliko vremena uređaj je tehnološki zastario, trošio je previše energije i stvarao je veliku buku te je daljnji rad postao upitan. Sve te nedostatke trebalo je otkloniti te primijeniti izmijenjeni tehnološki postupak kako bi uređaj zadovoljio nove zadatke koje su postavljene pred njega.

Detaljno planiranje, postavljanje tehnološkog procesa, odabir neophodne opreme i potrebnih radova na sana-

ciji izradili su stručnjaci Podravke D. Fišter, V. Stoilković, V. Sladoljev, G. Sačer, D. Molnar i D. Krapinec.

Tijekom rekonstrukcije izmijenjeno je sve osim osnovnih volumena bazena:

1. zamijenjeni su svi cjevovodi i postavljeni su cjevovodi od nehrđajućeg čelika po novim izmijenjenim trasama
2. zamijenjeni su svi ventili
3. umjesto stare grube rešetke postavljena je automatska fina rotaciona rešetka firme FSM
4. pužne pumpe su generalno servisirane
5. sve pumpe su zamijenjene i postavljene su nove firme ABS
6. umjesto dvije stare površinske turbine za aeraciju postavljene su četiri nove potopne turbine firme ABS
7. postavljene su dvije kisik sonde za mjerenje količine otopljenog kisika u aeracionim bazenima te automatsko reguliranje rada turbina preko frekventnih regulatora
8. postavljen je i novi elektro-upravljački ormar s ugrađenom automatikom za regulaciju rada turbina i pumpi
9. postavljene su nove ograde od nehrđajućeg čelika
10. postavljene su nove nagazne rešetke na cijelom uređaju
11. postavljena je nova rasvjeta na uređaju kako bi se osigurao siguran i nesmetan rad noću što u zimskim mje-

secima traje i šesnaest sati dnevno.

Reguliranjem rada aeracionih turbina pomoću kisik sonde i frekvencijskih regulatora omogućeno je da se u aeracionim bazenima održava stalna - zadana koncentracija kisika uz značajnu uštedu električne energije - do 50%. Pri tome osjetno je smanjena buka i omogućeno je stvaranje aerosola. Ovakvo rekonstruirani uređaj omogućuje sigurno postizanje dobrih rezultata pročišćavanja otpadnih voda te potpuno odvajanje od tvornice Kvasac d.o.o. i time, putem novih Vodopravnih dozvola - sada samo za Podravku i osjetno smanjenje troškova Vodopravne naknade za ispuštanje otpadnih voda koji se plaćaju Hrvatskim vodama.

Cjelokupni projekt stajao je 3.100.000 kn koliko je i bilo predviđeno i planirano.

Ovim značajnim zahtovima Podravka nije samo ispunila svoju obvezu iz "Akcijskog plana zaštite okoliša u koncernu Podravka" već je u velikoj mjeri pridonijela zaštiti okoliša našeg kraja osobito voda kako podzemnih tako i nadzemnih i smanjenje troškova eksploatacije i naknada za ispuštanje voda. Postizanjem punog kapaciteta pročišćavanja otpadne vode Podravkinih tvornica pročišćene su do nivoa dovoljnog za direktno ispuštanje u prirodne vodotoke a ne samo u kolektor što je bio postavljeni zadatak.

U pročišćavanje otpadnih voda u industrijskoj zoni Danica Podravka je investirala više od tri milijuna kuna

Gost projekta "Podravkaš sa srcem" bio je predsjednik Uprave Darko Marinac

Restrukturiranje i organizacija su kontinuirani procesi koji nemaju kraja

Nedavno je u organizaciji Ljudskih potencijala Podravke pokrenut projekt "Podravkaš sa srcem" kojemu je osnovni cilj usmjeravanje mladih visokoobrazovanih Podravkaša u skladu s poslovnom politikom koncerna, a 14. lipnja u restoranu "Stagelj" gost mladih visokoobrazovanih Podravkaša bio predsjednik Uprave Podravke Darko Marinac. Na svojevrsnoj tribini čelni čovjek Podravke održao je predavanje (*na slici*) o globalnim svjetskim trendovima u biznisu, poziciji Hrvatske i Podravke u tom kontekstu te strategiji naše tvrtke u idućem razdoblju.

Gdje je u svim tim globalnim svjetskim i domaćim poslovnim turbulentnim uvjetima Podravka?

- Moramo biti prvi u Hrvatskoj da bismo bili uspješni vani. Restrukturiranje i organizacija je kontinuirani proces koji nema kraja, a granice razvoja pomiču se inovacijama - rekao je mladim menadžerima Darko Marinac. Također, da bi bili što uspješniji u poslu, mladi Podravkaši si trebaju postaviti

nekoliko pitanja, u kojem su biznisu, koju strategiju moraju slijediti, a tu je najbitnije - moramo rasti, koje barijere imaju u poslu (na žalost, jedna od najvećih je nedovoljno bogato društvo u Hrvatskoj), kako mogu unaprijediti okolinu (prije svega, razmišljajući unaprijed) i na kraju, koji će si svaki ponaosob izabrati put u biznisu. Visoka poslovna snaga i industrijska privlačnost osnova su uspjeha.

Odgovarajući na brojna pitanja mladih menadžera, Darko Marinac je, među ostalim, naglasio:

- Velike trgovačke kompanije sve više inzistiraju na private labelu. Mi nismo protiv toga, ali Podravku i Vegetu kao glavne brandove ne smije se dirati. Za Hrvatsku bi bilo dobro da se okrupni food brand jer mi još uvijek živimo u fiktivnom kapitalizmu. No, iskreno mislim da je Podravka danas bolja, a sutra će biti još bolja kompanija. Zbog toga, budite hrabriji i agresivniji i budućnost će doći danas."

[B. F.]

Podravkin periskop

Nacionalni marketing

Piše: **Vlado Markota**
Sektor za razvoj poslovanja

Poljskoj je potreban novi imidž: oduševljenje uzrokovano propadanjem komunizma, provedena mirna revolucija, pregovori za okruglim stolom vlasti i sindikata su odavno prestali i danas se Poljska suočava s negativnim raspoloženjima stranih investitora. Pouzdane informacije o Poljskoj u svijetu su nedostatne: polovina Nijemaca misli da u Poljskoj uopće ne postoji tržišna ekonomija, a samo 18% Britanaca zna da je Poljska parlamentarna demokracija. Blizu 90% Francuza misli da Poljaci ne poštuju nacionalna i manjinska prava.

Vlada Tony Blaira je nedavno shvatila koliko moćni mogu biti negativni stereotipovi. Istraživanja javnog mnijenja u nekoliko zemalja su pokazala da se Ujedinjeno kraljevstvo doživljava kao staromodna zemlja, i da Europljani znaju više o privatnom životu kraljevske obitelji nego o britanskoj ekonomiji ili naučnim dostignućima. Britanski Telekom je prigodom investiranja u Japanu morao isključivo koristiti kraticu BT, jer i u Japanu riječ "britanski" budi asocijacije na prošlost i kolonijalizam. Blairova vlada je naučila lekciju: lansirana je kampanja za "rebrandiranje" Britanije s ciljem promjene slike zemlje uz pomoć različitih marketinških tehnika.

Kampanje nacionalnih marketinga postaju sve popularnije i vlade pojedinih zemalja angažiraju specijalizirane kompanije da im pomognu u promociji zemlje, kao da se radi o novom deterdžentu ili novom modelu automobila. Kampanja Španjolske, koja je naslijedila image iz vremena diktature Franca, služi kao primjer. Kreiran je jedinstveni zaštitni znak zemlje: sunce s imenom zemlje, ispisano slovima kreiranim od strane čuvenog slikara. Kampanja koja je slijedila u nastavku u svjetskim medijima, promovirala je osobitosti zemlje, većinom izuzetne turističke atrakcije ("Sve pod suncem") ali i modernu ekonomiju ("Španjolska - najzapađnija granica zapadne Europe", "Zemlja budućnosti Nove Europe"). I zemlje poput Austrije, Tajvana i Irske su također imale vrlo uspješne kampanje. Takve nacionalne kampanje se obično provode u globalnim medijima, koji su na engleskom jeziku, poput TV stanica (CNN, BBC World) te u prestižnim časopisima (Time, The Economist, Fortune), koje čitaju političari i poslovni ljudi.

Hrvatska se, na žalost, još bori sa svojim lošim imidžom zemlje etničkih sukoba, nesigurnosti, korupcije i tko zna čega još. Međunarodni sud u Hagu sigurno nije najbolji izbor agencije za nacionalni rebranding. Ipak, za utjehu, ostaju nam naše gore i more za izgradnju novog imidža Lijepe naše jednog lijepog dana, ako i njih do tada ne rasprodamo strancima.

Internacionalizacija Podravkinog gastro biznisa

Na gastro tržištu Poljske ima puno prostora za Podravku

Piše: **Boris Fabijanec**

Nedavno je u Varšavi održan sastanak o organizaciji i funkcioniranju gastro programa u Poljskoj, dosadašnjim rezultatima prodaje, analizi gastro tržišta, aktualnih marketinško-proizvodnih procesa na širenju gastro asortimana te usuglašavanje poslovnih aktivnosti do kraja godine. Naime, u Poljskoj se s ozbiljnijom prodajom Podravkinog gastro programa krenulo početkom veljače ove godine i prema riječima novog voditelja gastro prodaje Mariusza Dudeka, do sada su zajednički s korporativnim Gastro marketingom postignuti zadovoljavajući rezultati. Svaki naš putnik do sada je obišao u prosjeku 250 potencijalnih kupaca od kojih je 100 njih naručilo naše proizvode. Također u tijeku je izgradnja baze podataka naših kupaca, a i puno se radi u marketinškom segmentu. U suradnji s agencijom AXEL iz Poznań, Podravkin Gastro marketing iz Poljske izradio je marketinški koncept pod nazivom "Integrirani promocijski program". Osnovni naglasak programa je na interakciji između svih sudionika gastro lanca kroz program lojalnosti našoj tvrtki, odnosno našem asortimanu i ponudi. Osim neposredne komunikacije i prezentacije između naših trgovačkih putnika i kupaca, najvažniji dio je osnivanje gastro kluba pod nazivom KULINARIUM. Početne aktivnosti kluba provodile bi se kroz:

- magazin KULINARIUSZ gdje bi se prezentirala Podravka, naši kupci, razne svjetske kuhinje itd.
- akcija skupljanja bodova na osnovi kupljenih proizvoda te bi nakon određenog broja prikupljenih bodova ku-

pac imao pravo na neku od nagrada.

- informacijski telefon za potrošače
- WEB stranica koja će promptno obavještavati o svim događanjima i predstojećim aktivnostima.

Dakle, osnovni cilj integriranog promocijskog programa je stvaranje uske i uzajamne povezanosti Podravke i njezinih kupaca u Poljskoj, stvaranje atmosfere pripadnosti, kvalitete proizvoda i usluge koju kupci dobivaju suradnjom s nama.

Najveća novost vezana za gastro tržište Poljske, kako je prezentirala gastro manager Emilija Sačer, je izlazak Podravke s 20 novih proizvoda - juha od rajčice, juha od šampinjona, juha od gljiva, juha od graška, krupnik, žurek, bijeli i crveni boršč, krem juha od krumpira, krem juha od češnjaka, riblji bujon, kraljevski bujon, kokošji bujon, govedji bujon, bujon od gljiva, umak od gljiva, umak bolognese, umak napolitana i lovački umak. Riječ je o pakiranjima od jednog kilograma, rok trajnosti je 15 mjeseci, a ti se proizvodi očekuju krajem lipnja na poljskom tržištu. Uz to, u pripremi je još šest dodatnih proizvoda - juha od brokule, juha od graha, juha od šparoga, kokošja juha, fix za kosani odrezak i fix za gulaš, a prema predviđanjima, u jesen ove godine na poljskom tržištu pojavit će se šest potpuno novih Podravkinih proizvoda - dodatak za fileke, juha od celera, juha od govedeg repa, mađarski umak, umak sa zelenim paprom i univerzalni bujon. Osim toga, nedavno je poljska tvrtka koja proizvodi pomfrit Farm Frites Poland obavila testiranje u 20 poljskih restorana koji nude jela od krumpira i koji su za pomfrit koristili Vegetu twist za pomfrit. Nakon korištenja te Vegete, za-

lježen je porast prodaje jela od krumpira od 40 posto. Farm Frites Poland vidi u Podravki partnera za uvođenje novog trenda u konzumaciji pomfrita sa posipkom te planira na cijelom poljskom tržištu krenuti u promociju tog trenda. Zaista je pravo vrijeme za uvođenje Vegete twist za krumpir na poljsko tržište.

Za uspješno provođenje planiranih aktivnosti jedan od najvažnijih segmenata je organizacija posla. Kakva je organizacijska shema te funkcije Korporativnog gastro marketinga na nivou Podravka grupe, poljskim je Podravkašima vrlo opširno i detaljno objasnio direktor tog sektora Davor Perkov. Osnovne strateške odrednice Gastro marketinga na tržištu Hrvatske do kraja ove godine su da se sinergijom aktivnosti s marketingom SPJ-ta i novom prodajnom gastro operativom želi značajno pridonijeti ostvarenju business plana i biti dominantno prvi, najveći i najkvalitetniji gastro ponudač u našoj zemlji. Za sada imamo ostvarene sve pretpostavke koje su neophodne za uspjeh na tom specifičnom tržištu: jasne i unutar kompanije podržane poslovne ciljeve, visokokvalitetne, cjenovno prihvatljive i kupcima zanimljive proizvode, zavidnu tradiciju i iskustvo, suvremenu marketinško-prodajnu organizaciju rada, odgovarajuća financijska i materijalna sredstva i ono najvažnije, sposobne, motivirane i stručne ljude. A što se tiče širenja internacionalnog gastro biznisa, prije svega u Poljskoj, Češkoj, Sloveniji, Njemačkoj, Italiji i dr., Davor Perkov je rekao: "Trebamo kontinuirano, transparentno i sustavno razvijati gastro business kao iznimno lukrativni proces kojim pridonosimo

profitabilnijem poslovanju Podravka Internationala tako da koristeći pozitivna iskustva iz Hrvatske, kupce s lokalnih gastro-tržišta uvjerimo kako će naši visokokvalitetni, cjenovno

prihvatljivi i tržišno zanimljivi proizvodi povećati i njihov poslovni rezultat te istodobno u potpunosti zadovoljiti, odnosno oduševiti krajnjeg gastro potrošača."

I slovensko je tržište zahvalno za gastro ponudu Podravke

Ciljano i sustavno obrađujući pojedina inozemna tržišta, Podravkin Gastro marketing organizirao je gastro prezentaciju u slovenskom mjestu Lom. Tom prigodom prezentacija je bila za ciljane hotelijere - Petrol gostinstvo, a Podravkini gastro promotori Viljam Cvek i Dražen Đurišević vrlo stručno i kvalitetno pripremili su nekoliko jela na bazi Podravkinih juha, umaka, Vegete twist, Fanta, povrća, Dolcele i Ponite. Uz Cveka i Đuriševića na prezentaciji su bili i predstavnici slovenske Podravkine prodajne operative koji su pohvalili takav vid komunikacije s potrošačima te inzistirali da se takve akcije organiziraju i u drugim slovenskim mjestima. No, najznačajnije je to da su slovenski kuhari iz Petrol gostinstva pokazali veliki interes za Podravkine proizvode, a to znači da uz daljnju kvalitetniju obradu tog segmenta slovenskog tržišta, više logističke podrške kao što su npr. UP-materijali, prezentacije, organiziranja stručnih edukacija i sl., dobri poslovni rezultati neće izostati.

Podravkina gastro prezentacija u Sloveniji pobudila je veliki interes za Podravkine proizvode

naša posla

Regionalno liderstvo građeno na vlastitoj pameti

Piše: **Željko Krušelj**, gost - kolumnist "Večernjeg lista"

Nedavno je u posjetu Podravki bila grupa slovenskih novinara. Najviše ih je zanimalo hoće li Koprivničanci kupiti neku tvornicu u Sloveniji, ili se čvršće poslovno vezivati s tamošnjim tvrtkama, odnosno koji su im planovi na tržištima jugoistočne Europe. Već je i iz tih pitanja bilo jasno da Slovenci na Podravku gledaju kao na regionalnog prehrambenog lidera, o čijim planovima ovisi i pozicija vlastitih tvrtki. U prilog tezi o liderstvu u prehrambenoj industriji govori i podatak da će idućeg tjedna povećata grupa hrvatskih novinara posjetiti Podravkino predstavništvo u Beogradu kako bi se upoznali s trenutnom situacijom na tom potencijalno najzanimljivijem tržištu koprivničke tvrtke.

Poslovna je javnost, dakle, svjesna da Podravka kreće u daljnje akvizicije, a i proširenje asortimana svojih roba i usluga. Takvo opredjeljenje, koje nailazi i na nepodijeljenu potporu svih Koprivničanaca, ovih je dana definitivno potvrđeno i u poslovnoj strategiji Podravke do 2007. godine. Taj je dokument, što je posebno važno, pripremio pedesetak Podravkinih stručnja-

ka i menadžera bez sudjelovanja inozemnih konzultantskih kuća. Dokaz je to da koprivnička tvrtka ima stručne i intelektualne potencijale koji se mogu nositi sa svakom regionalnom konkurencijom. Još je bitnije da strategija koja je usvojena daleko bolje razumije i specifičnosti Podravkinog dosadašnjeg razvoja, kao i tržišne šanse koje joj se otvaraju.

Više se, dakle, ne spominje prodaja onih dijelova tvrtke koji se po nekadašnjem ADL-ovom konceptu nisu uklapali u onu užu specijaliziranost, karakterističnu po dodacima jelima, juhama i dječjoj hrani. Podravki je, ukoliko profitabilno posluje, potrebno sve što se uklapa i u dugoročniju strategiju razvoja gastro-programa, pića i lanca smrznute i polusmrznute hrane. To bi, preneseno na konkretnu situaciju, značilo da je neupitno daljnje jačanje mesne industrije Danica, Podravkinih mlinova i pekare, a i pogona za preradu voća i povrća.

Ono što Koprivničance posebno zanima je i ostajanje farmaceutike unutar kompanije, što je u strategiji ovako definirano: "Veliki doprinos rezultati-

ma grupe Podravka daje njen farmaceutski dio Belupo. Belupo prepoznatljivim partnerskim pristupom s izabranim terapijskim skupinama osigurava rast i dugoročne vrijednosti za djelatnike, korisnike i društvo u cjelini." Belupo će, pojednostavljeno rečeno, i nadalje biti svojevrstni "osigurač" u godinama daljnjeg Podravkinog prodora na inozemna tržišta. Jasno, Belupo će također stalno širiti svoju paletu proizvoda, o čemu dovoljno svjedoči već započeta izgradnja pogona za proizvodnju krema i masti.

Vratimo se, međutim, spomenutoj strategiji razvoja. Iako su u tom dokumentu spomenuti prioriteti za kupnju ili jačanje poslovne suradnje, podrazumijeva se da se u zacrtanom petogodišnjem razdoblju ne mogu predviđeti svi poslovni trendovi, a još manje eventualni poremećaji. Događaj poput onog koji je zadesio SAD 11. rujna prošle godine može, primjerice, preko noći promijeniti kompletnu sliku na burzama i inozemnim tržištima. Zato je sastavni dio strateškog planiranja i preispitivanje poslovnih planova početkom svake godine, kako bi se oni

nadopunili i prilagodili globalnim okolnostima. Na to bi, dakako, utjecale i iznenada otvorene mogućnosti nekih povoljnih kupnji tvornica ili distributerskih lanaca. Smisao je Podravkine strategije baš u tome da bude maksimalno fleksibilna, kako se ne bi ulagalo u programe koji na tržištima ne bi bili potvrđeni. Nezaobilazna je i činjenica da će neka od najvažnijih Podravkinih tržišta (Poljska, Češka, Slovačka, Mađarska, Slovenija, Baltik) u tom petogodišnjem razdoblju postati i dijelovi Europske unije, što će osjetno promijeniti i njihovu poslovnu poziciju.

Nesporno je, sve u svemu, da Podravka želi biti "vodeća kompanija jugoistočne, centralne i istočne Europe po inovativnosti, znanju, internacionaliziranosti i prihodima". Ona se, tvrde stratezi, i razlikuje od drugih kompanija po većoj sposobnosti razumijevanja potreba potrošača. Da bi se to ostvarilo, Podravka će u narednim godinama još veću pozornost usmjeriti na svoje zaposlenike, smatrajući ih najvećom vrijednošću kompanije: "Cilj nam je izgraditi korporativnu kulturu

koja podržava inovativnost, lojalnost zaposlenih, učenje, poduzetnost, želju za pobjedom, i druge ključne vrijednosti Podravke. Podravka je isto tako društveno odgovorna kompanija i promišlja i o dobrobiti šire zajednice u kojoj posluje." Potonje će se opredjeljenje ponajviše dopasti lokalnoj zajednici, koja je već desetljećima usko vezana uz Podravkin razvoj.

Da bi se potvrdila kao regionalni lider, Podravka planira iznimno ambiciozni rast prodaje od minimalno 10 posto godišnje. Do njega je moguće doći kombiniranjem organskog rasta, akvizicija i strateških saveza. Budući da smo spomenuli što je zanimalo slovenske novinare, moguć je, primjera radi, i zajednički nastup Podravke i pojedinih slovenskih tvrtki na trećim tržištima, pogotovo na ex-jugoslavenskim prostorima. Ako bi se rast prodaje ostvarivao prema predviđanjima, značilo bi to i rast neto profita od minimalno 15 posto godišnje. Tako bi napokon bili zadovoljeni Podravkini vlasnici, ali i mali dioničari, koji su se proteklih godina zbog ulaganja u razvoj prisilno odricali svojih dividendi.

Reportaža

Izvori vode u Lipiku - velika budućnost

Tekst i snimke: **Boris Fabijanec**

Prepoznavši da je proizvodnja vode svjetski biznis budućnosti, Uprava Podravke odobrila je značajne investicije lipičkom Studencu za širenje proizvodnje izvorske vode koja u prehrambenoj industriji slovi kao najzahtjevnija. Laici bi možda pomislili kako je za proizvodnju vode samo potrebno pronaći izvor, nabaviti punilice i ambalažu te vodu plasirati na tržište. No, takva razmišljanja daleko su od istine. Proizvodnja vode kao jedan od oblika gospodarenja vodnim resursima sastoji se od tri segmenta: sirovine, proizvodno-tehnološkog niza te tržišta. I dok se u proizvodno-tehnološki niz i tržište može direktno utjecati sa sve sofisticiranijom opremom, visoko specijaliziranim kadrom te različitim marketinškim obradama tržišta, u segmentu sirovina, posebice njihovih istraživanja postoje određene objektivne, a ponajviše subjektivne okolnosti za koje je čovjek direktno odgovoran. Globalne klimatske promjene s direktnim i indirektnim popratnim djelovanjima utječu na kvalitetne vodne resurse, izražena je izuzetna "negostoljublju" suvremene civilizacije prema pitkim vodama, Zemlju zalijevaju kisele kiše, nebo se nad polovima "otvorilo", GOLFŠKA struja prijeti usporavanjem kretanja i zaustavljanjem itd. U takozvanom razvijenom svijetu 22. travnja obilježava se kao Dan planeta Zemlje, a 22. ožujka Svjetski dan voda. Koje li ironije, jer prirodi je sve gore i gore. Uz sve to, još je jedna zabrinjavajuća činjenica - kvalitetnih pitkih voda u odnosu na sve planetarne vode je relativno malo, tek 0,2 posto.

Istraživanje vodnih resursa kao prioritet

Znajući za sve to, te da je osnovno obilježje industrijske proizvodnje izvorske vode osiguranje dovoljnih i kontinuiranih količina kvalitetne vode kroz dulje razdoblje i da je to najslabija karika u njejoj industrijskoj proizvodnji, čelni ljudi Studenca na vrijeme su uočili nastalu problematiku i svjetske trendove u proizvodnji vode te je, uz jačanje proizvodno-tehnološkog procesa i agresivniju marketinšku obradu tržišta, kao prioritet uvršteno i istraživanje vodnih resursa lipičkog područja. Uz to, poduzete su značajne aktivnosti oko kupovine zemljišta na kojima su pronađeni izvori vode, njihovog uređenja te priprema za izradu infrastrukture i cjevovoda. Također, odmah se počelo s uređenjem šireg područja oko otkupljenog zemljišta oko

Sve veća ulaganja u istraživanja vodnih resursa lipičkog područja, jer voda je život

Istraživanja vodnih resursa u lipičkom kraju i dalje se nastavljaju izvora, jer na tim parcelama ne može biti poljoprivredne proizvodnje sa svim svojim potencijalnim opasnostima za podzemne vode.

Opsežni i složeni zahvati u pronalaženju kvalitetnih voda

U javnosti se vrlo malo zna o istraživanju vodnih resursa, jer je taj posao obilježen nizom specifičnosti. Prije svega, put do osiguranja kvalitetnih vodnih resursa je mukotrpan i dugotrajan, a mnogi od sudionika u pronalaženju vodnih resursa skloni su pojednostavljenjima pri osiguranju kvalitetne vode. Također, brojni su se okušali u pogađanjima gdje ima vodnih žila i podzemnih jezera i često puta je to poprimalo nadnaravna obilježja poput gatanja ili rašljarenja. No, za ozbiljno i stručno istraživanje i pronalaženje kvalitetnih voda potrebni su opsežni i složeni zahvati u kojima se koriste znanstvene discipline i metodologije, a osnovna je hidrogeologija kao primjenjena geološka disciplina koja ima zadatak osigurati stručno-znanstvenu osnovu i kao krajnji cilj - osiguranje kvalitetnih vodnih resursa za industrijsku proizvodnju.

A vrlo zahvalno područje za proizvodnju i osiguranje dovoljnih količina vodnih sirovina je lipički kraj. U tom kraju ima i brojnih zona pripovršinskog prihranjivanja podzemnih vodonosnika koji se nalaze u šumovitim i pribrežnim obroncima zapadnoslavonskih planina Psunja, Papuka i Pakračke gore koji su za sada

relativno zaštićeni od (ne)civilizacijskih utjecaja. Prema istraživanjima Instituta Ruđer Bošković dokazana je različita starost izvorskih voda u tom području i to oko 7.000 godina, a mineralnih preko 27.000 godina. Prisutne su sve forme pojavljivanja površinskih i podzemnih vodnih resursa termalnih, mineralnih, miješanih i izvorskih voda. Brojni su izvori i bušotine od kojih su neki duboki i preko 720 metara, kao što je npr. Lip-9/h. Dokazano je prisustvo geoloških vodnih rezervi pukotinskog i klasičnog poroznog sustava različite starosti. Svi ti resursi bili su dobra podloga za dugu tradiciju proizvodnje kvalitetne vode u Lipiku.

Lipički kraj bogat je kvalitetnim vodama

Unatrag godinu dana Tvornica Studenac učinila je brojne pomake u daljnjem istraživanju kvalitetnih vodnih resursa na lipičkom području. Posao je povjeren samoborskoj tvrtki GEOIST koja je osnovana 1994. godine i specijalizirana za istraživanja termalnih, mineralnih i izvorskih voda te ekološke radove koji imaju rješenja u hidrogeološkoj podlozi. Vlasnik te tvrtke je dipl. inž. geologije **Ivan Opić** koji je inače rođen u Brezinama, mjestu desetak kilometara udaljenom od Lipika pa je tako i emotivno vezan za taj kraj. O istraživanju voda Ivan Opić kaže:

- Osnovni preduvjet za uspješno istraživanje voda je dobro poznavanje povijesti nastanka Zemlje i do nekoliko milijuna godina unatrag. Što se tiče ovog kraja, hidrogeološku osnovu istraživanja vodnih resursa čini nekoliko sedimentoloških kompleksa različitih starosti i načina postanka. U dubljim i starijim naslagama morskog porijekla nalazimo mineralne vode kao vjerojatne ostatke Panonskog mora. U nešto mlađem kompleksu poluslanih jezerskih klasičnih naslaga nalazimo dio starijih izvorskih voda vjerojatno zaostalih od jezera iz tog vremena. Najmlađi pliokvartarni jezersko-kopneni klasični kompleks nastao za vrijeme burnih paleoklimatskih promjena izmjenama ledenih i toplih perioda zastupljen je u sadašnjoj dolini rijeke Pakre i šire. Naime, rijeka Pakra teče dolinom nastalom duž trase neotektonskih rasjeda. U davnoj prošlosti sigurno nije tekla kao što danas teče. Pakra je u svojoj povijesti probijala putove duž najnestabilnijih zona. Ona ili više rijeka zapunili su jezera i te naslage danas nalazimo kao najmlađi vodonosni horizont. Priroda ima jedan fenomen - sve nastoji izgraditi i kada sve to napravi, ponovo razruši i ponovo

gradi. Taj ciklus razgradnje i izgradnje stabilnoga traje i danas. Interesantno je to kako je i čovjekova aktivnost slična tome. Vodonosnik je na relativno niskom nivou, ali pokriven dobrim krovinskim glinovitim pokrovom. Zaista, u lipičkom kraju imamo bogatu paletu kvalitetnih voda, ali jedno je otkriti vodocrpilište, drugo je da ga treba razraditi, te treće dobro njime gospodariti. Kako dobro gospodariš, tako ćeš dugo imati vodocrpilište. Kvaliteta vode je neupitna, treba je samo tehnološki pravilno slijediti.

- Dokaz toj vašoj tvrdnji je i bogatstvo šuma u lipičkom kraju koje isto tako trebaju kvalitetnu vodu.

- Tako je, fenomen šuma, posebice hrastovih čiji korijen može doseći dubine i do 30 metara je i taj da rastu gdje ima vode i to je još jedan dodatni kriterij u istraživanjima vode pored geofizičkih i drugih. Uz to, šuma dulje zadržava podzemne vode da ne otječu brzo dalje. Bitno je i stanje površine zemlje za kvalitetu voda i to je jedan od glavnih razloga da su ove vode zdrave i kvalitetne.

- Je li za kvalitetu vode važna dubina vodospremnika, točnije je li voda na većim dubinama kvalitetnija od one na manjim?

- Pitate me vrlo bitno pitanje. Tu često dolazi do zabuna, nejasnoća pa i pogrešnog shvaćanja značenja "dubina" izvora. Kvaliteta izvorske vode ovisna je o brojnim geo-ekološkim elementima. Dubina je jedan, ali ne i jedini među njima. Pučko, ne stručno mišljenje, je da je voda "sigurnija" s većih dubina. U prirodi možemo naći brojne primjere za i protiv. Eto vam primjer. U potrazi za većim količinama kvalitetne izvorske vode za potrebe vodoopskrbe pučanstva izvedeni su hidrogeološki radovi kraj jednog od lipičkih izvora velike izdašnosti. U neposrednoj blizini izvora izbušena je duboka bušotina i preko 200 metara dubine kojom se nisu pridobile zadovoljavajuće količine kvalitetne vode. Upravo bit naših istraživanja vodnih naslaga je nalaženje tektonskih pukotina kroz koje se voda probija kao gejzir skoro na površinu, ali iz velikih dubina, čak i više od 500 metara. Izvori pitke vode na lokaciji Bukovac gdje voda pod pritiskom teče iz stijene te na izvoristu Brezine-Bujavica upravo su tih karakteristika. Riječ je o velikim naslagama kvalitetne vode na dubinama do 500 metara, ali nakon naših istraživanja i pravilnih lociranja tektonskih pukotina na prihvatljivim dubinama, dobili smo pitku vodu za industrijsku proizvodnju. Istraživanje voda je zaista vrlo složen i slojevit proces.

Izvori vode Studenac i Studena

- Da li u podzemlju dolazi do miješanja voda?

- Na ovom području ima lokacija gdje dolazi do miješanja voda, ali mi istražujemo lokacije gdje je miješanje zbog dubine i sastava tla nemoguće. U lipičkom parku imamo dva izvora mineralne vode koja se koriste više od 200 godina

Ivan Opić

na dubinama iznad 300 metara koja su kvalitetno zaštićena dubinom i sastavom tla te je miješanje nemoguće. Ti se izvori koriste za punjenje prirodne mineralne vode Studenac. Trenutno je pred otvaranjem novi izvor mineralne vode na dubini od 700 metara.

Izvori pitke vode su također na velikim dubinama zaštićeni s nekoliko pjeskovitih, laporastih i glinastih horizonata koji onemogućuju miješanje vode. Područje Bukovca i Kukunjevca je upravo idealno područje gdje smo pronašli velike količine zdrave pitke vode koja služi za punjenje Studene.

- Očigledno je da kvaliteta vode ne ovisi samo o dubini?

- To može biti jedan od kriterija, ali ne mora. Sve u svemu, ako se radi o karbonatnom kompleksu dubina izvorista za kvalitetu vode ništa ne znači. Kvaliteta vode nije vezana samo za dubinu. Tu su važni drugi kriteriji - mineralni sadržaj vode, bakterologija, a i zaštićenost od vanjskih zagađenja.

- Što je s mineralnim sadržajem vode?

- Za vrijeme prebivanja vode u podzemlju dolazi do otapanja mineralnog sadržaja iz okolnih stijena. To je primarni proces unošenja mineralnog sadržaja u vodu. Kod zaostalih voda bivših mora i poluslanih jezera dio sadržaja odnosi se na to razdoblje. Danas je poželjno da izvorske vode budu što manje mineralizirane jer ljudski organizam različito reagira na minerale. Potrošačima treba jasno reći što je izvorska, a što mineralna voda te će oni po svom nahodenju koristiti više jednu ili drugu vodu. Činjenica je da je u svijetu sve veći trend potrošnje prirodne izvorske vode sa što manje nitrata, bez klora i sa izvora koji garantiraju čistoću sastava, a takvih u lipičkom kraju ima mnogo - rekao je na kraju razgovora Ivan Opić.

Istraživanje vodnih resursa u lipičkom kraju se nastavlja. U Podravki su svjesni sve bezobzirnijeg ataka na vode i okoliš, globalnih klimatskih promjena i sve većeg povjerenja krajnjih potrošača u industrijski proizvedenu vodu. Zbog toga je osiguranje dovoljnih i kvalitetnih vodnih resursa primarni zadatak u provedbi uspješne poslovne budućnosti Podravkine Tvornice Studenac.

Bukovac - izvorišta "Studene"

Na južnim obroncima Pakračke gore, najzapadnijeg slavonskog gorja okruženog planinama Psunj i Papuk, u nedrima stoljetnih slavonskih šuma hrasta lužnjaka i bukve, od davnina poznati su izvori hladne pitke vode Bukovac. Naziv su dobili po tome, što izviru ispod stabala stoljetnih bukava ove slavonske šume. Hrasta lužnjaka skoro da više i nema, jer je posječen krajem 19. stoljeća kada su ga vlasnici Pakračke pilane Slaveks izveli u Francusku za izradu bačava za konjak i u Njemačku za izradu bačava za pivo. Kao svjedok toga vremena ostala su velika stabla bukve i brojni izvori hladne i bistre pitke vode koju su stoljećima koristili za okrepu šumski radnici i težaci kada su išli obrađivati polja i kosci slavonskih livada. Vodu su obično pili na izvoristima i točili u zemljane vrčeve i nosili sa sobom za osvježanje. Voda sa izvorista Bukovac

slovila je kao najbolja voda za piće među stanovnicima naselja Lipika i Dobrovca, gdje su stanovnici tih mjesta imali privatne parcele u šumi, obrađiva polja i livade. Često se išlo u šumu na izvore po vodu i nosilo kući za piće. Jedan od izvora u Bukovcu lovci lovačkog društva Jelen Lipik 1957. godine obzidali su kamenim zidom i uredili kao izletišta, te napravili betonske klupe i stolove za boravak u prirodi, a trideset godina kasnije napravili i krovnu nadstrešnicu nad izvorom, te su nedjeljama i praznicima dolazili s obiteljima uživati u predivnoj prirodi i piti hladnu i bistru šumsku vodu - studenu ili studenicu kako su je od milja zvali.

Do izvorista Bukovac vodi široki šumski put dužine 1600 m od glavne ceste u Dubovcu na prometnici Lipik-Kutina. Izvorišta se nalaze na 150 m nadmorske visine u podnožju brda

punog velikih stabala bukve. Zbog mnogo izvora koji izviru na površinu zemlje šuma je na tom mjestu dosta podvodna i močvarna, ispresjecana potocima. Zbog toga su za potrebe tvornice Studenac iz Lipika koja je udaljena oko 3 km, korišteni izvori na predjelu Kučišta i Gajine udaljeni 300-1000 m od izvorista Bukovac, ali povoljnijeg terena za eksploataciju izvora. I u Gajinama, što su dobile naziv po šumama - gajevi gdje se nalaze izvori Z 2, Z 3 i Z 4 nalazimo hrastove lužnjake kao ostatke velikih slavonskih šuma. Voda na izvoristu u Kučištima i u Gajinama istih je svojstava i temperature kao i voda u Bukovcu što znači da potječe iz istog podzemnog rezervoara vode. Tu pretpostavku potvrđuje i utvrđena starost vode od 7000 godina što je utvrdio Institut Ruđer Bošković iz Zagreba.

I tako Studena, čisti i nedirnuti dar

Izvorište Bukovac - mjesto gdje izvire voda - čisti, zdravi i nedirnuti dar prirode

prirode, biser slavonskog gorja i čudesni nektar stoljetnih slavonskih šuma punjenjem u boce u Tvornici Studenac u Lipiku postaje dostupna svima koji žele piti pravu i zdravu izvorsku vodu.

Uz mali postotak minerala u vodi, naročito natrija, biološki zdrava i čista, pravi je dar prirode izvorista Bukovac u našim domovima.

Boris Šepetavec

Podravka postala članicom Europske fundacije za upravljanje kvalitetom (EFQM)

Piše: **Marijan Jurić**, izvršni direktor za upravljanje kvalitetom

Prošlog mjeseca smo i formalno primljeni u članstvo ove vrlo ugledne europske organizacije. Sjedište organizacije je u Bruxellesu u Belgiji, a članovi u svim važnijim europskim regijama. Svrha je organizacije pomoći europskom biznisu da proizvede bolje proizvode i poboljša usluge učinkovitim primjenom vodećih praksi upravljanja.

EFQM je neprofitna fundacija koja pruža svojim članovima informacije, te ih povezuje. Ona upravlja i usmjerava Europsku nagradu za kvalitetu, razine poslovne izvrsnosti, organizira kurseve, radionice, radne grupe i posebne projekte s alatima i tehnikama za različite tipove poslovanja i disciplinama za poboljšavanje njihove kvalitete.

EFQM su 1988. godine osnovali predsjednici 14 vodećih europskih kompanija (Bosch, BT, Bull, Ciba-Geigy, Dassault, Electrolux, Fiat, KLM, Nestlé, Olivetti, Philips, Renault, Sulzer i Volkswagen) uz potporu i odobrenje Europske komisije. Osnovni pokretač ovog snažnog umrežavanja menadžmenta - koje danas broji više od 800 članova - bila je potreba da se razvije europski okvir za poboljšavanje kvalitete sličan Malcolm Baldridge modelu u Sjedinjenim Američkim Državama i Demingovoj nagradi u Japanu.

Pokazalo se da su obje ove nagrade poboljšale kvalitetu davatelja usluga i proizvođača koji su ih dobili. Jacques Delors, predsjednik EC u vrijeme kada je utemeljena Europska nagrada za kvalitetu, tada je izjavio: "Bitka za kvalitetu jedan je od preduvjeta za uspješnost vaših kompanija i za jačanje vaše konkurentnosti." Ta istina ni danas nije promijenjena.

Europski model poslovne izvrsnosti koji danas zovemo-EFQM model izvrsnosti, uveden je 1991. godine kao

okvir za samoprocjenu poduzeća i kao temelj za ocjenu prijavljenih za Europsku nagradu za kvalitetu koja je prvi put dodijeljena 1992. godine.

Od svojih početaka EFQM je pokretala vizija pomaganja u nastajanju jakih europskih poduzeća koja načela upravljanja ukupnom kvalitetom (TQM) koriste u načinu svojeg poslovanja i odnosu sa zaposlenima, vlasnicima, klijentima, partnerima i društvom u cjelini.

Osnovni cilj bio je poboljšati konkurentnost europske industrije, pa je tako EFQM postao neka vrsta "kluba" europskih poduzeća opredijeljenih da smanje razliku u konkurentnosti u odnosu na poduzeća iz SAD i Japana.

U današnjim uvjetima globalizacije EFQM je široka mreža poduzeća koja razmjenjuju tzv. "dobre prakse" koje su prije toga podvrgnute benchmarkingu kroz zajednički EFQM model izvrsnosti.

Postavši članom EFQM-a, Podravka je prihvatila viziju, misiju i vrijednosti ove organizacije. Vizija EFQM-a za Europu glasi:

"Svijet u kojem su europske organizacije (poduzeća) izvrsne"

Misija EFQM-a je *"biti pokretačka snaga za održivu izvrsnost organizacija u Europi"*

Temeljne vrijednosti za članove i zaposlenike EFQM-a su:

- ostvarujemo poslovnu izvrsnost,
- usmjereni smo na kupce čiji zahtjevi su pokretači bitnih aktivnosti,
- cijenimo ljude i timski rad
- uvažavamo društvene zahtjeve,
- poštujemo etička i moralna načela

Na čelu EFQM-a se nalazi Upravni odbor koji se brine za ukupno strateško usmjeravanje ove organizacije kako bi se ostvarila misija na način koji je konzistentan sa citiranim vrijednostima. Upravni odbor čine predsjednici ili članovi uprava 20 članica EFQM-a. Bira se na 4 godine. Članovi Upravnog odbora biraju između sebe predsjed-

nika s mandatom od 3 godine. Upravni odbor se sastaje dvaput godišnje.

Postoji i Izvršni odbor koji se sastoji također od 20 članova iz istih organizacija kao i Upravni odbor: To su uglavnom osobe kojima su članovi Upravnog odbora nadređeni u vlastitim poduzećima a koje imaju vodeću ulogu u poslovnoj izvrsnosti i upravljanju ukupnom kvalitetom. Izvršni odbor prati ostvarivanje strateškog usmjerenja, donosi odgovarajuće poslovne i operative planove, te prati napredak i usmjerava njihovo ostvarivanje. Sastaje se 4 puta godišnje i izvještava Upravni odbor.

Svaku članicu u EFQM-u predstavlja njezin predsjednik te jedan predstavnik izvršnog managementa, koji se bavi aktivnostima poboljšanja poslovanja, poslovnom izvrsnošću i upravljanjem kvalitetom.

Kod nas su to predsjednik Uprave Darko Marinac i izvršni direktor za Upravljanje kvalitetom Marijan Jurić.

Koristi koje Podravka očekuje od svojeg članstva u EFQM-u su višestruke. Primarno to je mogućnost stjecanja novih znanja o tehnikama i metodama potrebnih u našim aktivnostima, a koje EFQM pruža kroz svoje seminare i osposobljavanja. Tu je prilika i za učešće u različitim projektima benchmarkinga dobrih poslovnih praksi i konačno to nas vodi do mogućnosti da primjenom novog znanja u redefiniranju naših procesa i organizacije bitno poboljšamo operativnu efikasnost i poslovnu uspješnost.

Paralelno uvođenje načela poslovne izvrsnosti u upravljanje poslovanjem i implementacija strategije predstavlja veliki napor i izazov za menadžment i sve zaposlene, ali to su nužni koraci koji će nam omogućiti da se u razumnom vremenskom razdoblju osposobimo i konkuriramo za vrlo zahtjevnju Europsku nagradu za kvalitetu, koja danas kotira kao značajna konkurent-ska prednost poduzeća.

Jubilej: 40 godina lista "Podravka"

Godina 1966. - u znaku poslovnih uspjeha i rukometa

Pripremio: **Hrvoje Šlabek**

Godina 1966. otvorena je u velikom stilu, barem što se tiče Podravkinog biltena. Uz osmostranični novogodišnji prilog, radnici su prvi put dobili tiskani kalendar, po natpisu očito preuzet iz Glasa Podravine. Kalendar je nadasve zanimljiv, u neku je ruku spoj svetačkog i ateističkog, a potonje prevladava. Uz datume, naime, donose se imena kao u svetačkim kalendarima, ali ona su uglavnom svjetovne provenijencije, dok crkvene blagdane zamjenjuju tadašnji državni praznici.

U poslovnu se, pak, 1966. ušlo s reprizom podbačaja proizvodnog plana iz prethodne godine te, kako je to uvijek bivalo, smjernicama za "brže i bolje" u novoj. No, iako je količinski proizvedeno manje, prihodi od prodaje gotovo su dvostruko veći, a i prosjek zarada povećao se toliko. Objašnjenja kako je to moguće, doduše, nema.

Najveća tema godišta bio je gablec, kome su posvećena tri broja. Provedena je velika anketa među radnicima, "...koji se žale na tople obroke. Padaju primjedbe da je cijena obzirom na kvalitetu previsoka...", a iz nje se vidi da su ljudi zadovoljni jedino količinom hrane. S druge strane, "odgovorne osobe" tvrde da cijena nije previsoka, da je hrana kvalitetna te da se trud kuhara dovoljno ne cijeni. Priča je, očito, stara koliko i Podravka.

U 1966. godini, doznajemo u 23 broja četvrte godine izlaženja, uvodi se centralno grijanje u upravne prostorije i stolarsku radionicu, Podravka nastupa na novosadskom prehrambenom sajmu, kupljena nova telefonska centrala sa 120 brojeva, useljena nova zgrada Instituta, izgrađene su tribine na rukometnom igralištu kopriivničkog stadiona, radnici se organizirano cijepe protiv gripe, podvrgavaju sistematskom pregledu zuba, a organizira se i tečaj za nepismene. Ljeti se Drava izlila i poplavila Podravinu, a najgore su prošli Legradani - potpuno je uništeno 39 kuća, oštećeno njih 190, a šteta je procijenjena na više od milijardu dinara (tadašnja prosječna plaća iznosi oko 70.000).

Podravku su, čitamo, posjetili Dušan Mugoša, predsjednik odbora za poljoprivredu i prehrambenu industriju Saveznog vijeća Savezne skupštine, Antun Biber-Tehek, član CK SKJ, Marija Šoljan-Bakarić, predsjednica Stalne konferencije za društvenu aktivnost žena Hrvatske te literarni dvojac Branko Ćopić i Gustav Krklec.

U članku "Gdje smo u komuni?" bivši direktor Podravke, tada na nižoj funkciji, piše kako je ukupni prihod tvrtke tada iznosio oko pet posto ukupnog prihoda prehrambene industrije Hrvatske, te 21,7 posto prihoda bjelovarskog kotara. Na razini tadašnje kopriivničke općine taj se udjel penje na 33,6 posto. U tekstu "Podravka u saveznom okviru" K. Brkić uspoređuje tvrtku s prehrambenom industrijom Jugoslavije i tvrdi da je Podravkina produktivnost 65 posto veća od prosjeka, a čak 146 posto veća u segmentu

prerade voća i povrća. I prosječna je plaća tada tri posto viša od prosjeka.

O tadašnjem proizvodnom asortimanu i novitetima može se doznati iz teksta o Podravkinim nastupima na proljetnom i jesenskom Zagrebačkom velesajmu. Na prvom su predstavljeni mesni ragu, domaća goveđa juha i žele od crnog ribizla, a na jesenskom marmelade od jagoda, malina i crnog ribizla te instant mesno-povrtna salata "Pikant". Potkraj godine osvojen je Jugoslaven-ski Oskar za ambalažu za 30-gram-ska pakiranja marmelade. Prvog je Oskara Podravka osvojila 1958. godine za kokošju juhu u vrećici.

No, najsajnije su odličje 1966. godine osvojile Podravkine rukometašice, koje su osvojile jugoslavensko prvenstvo. Već kolo prije kraja pobjedom nad zrenjaninskim Proleterom (9:3) osigurale su naslov, a nakon pobjede protiv zagrebačke Trešnjevke (15:6) u zadnjem kolu od drugoplasiranog su se Beograda udaljile čak šest bodova. Trener: Josip Samaržija - Bepo, igračice: Ana Kraševac, Jelica Mužinić, Ana Samaržija, Biserka Tomašek, Ana Knežević, Andela Belec, Ružica Po-bi, Zrinka Biondić, Zvona Šestak, Ana Šprem i Biserka Šestak.

Pod uredničkom palicom Jove Rojčevića Podravkin je informativni bilten u četvrtoj godoni izlaženja potpuno formiran dvotjednik s profesionalnom tekstualnom i slikovnom obradom događaja. Rubrike su fiksirane i ispunjuju svoju namjenu. Humora, odlike koja je početka krasila list, ne manjka, a za njega je i dalje zadužen Štefina Nikole Kovača, a izašao je i treći broj Feferona. No, umjesto kojeg od njegovih bisera, donosimo izvadak iz ozbiljnog teksta, koji danas funkcionira kao satira.

"Zašto se u blizini tvornica otvaraju gostionice? Slučajno ili...?"

Na nedavnoj proslavi Dana žena u prigodnom referatu istaknuto je da je jedan od osnovnih problema s kojima se susreću žene našeg kolektiva - problem alkoholizma. Što su baš ovaj problem žene istakle na svojoj proslavi - svakako da ima i svojih razloga. Koji su to razlozi - o tome najbolje da nam kaže sama Tonka Milošić, predsjednica aktiva žena Podravke. - Na ovo nas je ponukala činjenica da se u Kopriivnici otvara sve više gostionica i prodavaonica alkoholnih pića, koje se u posljednje vrijeme, namjerno ili nenamjerno, otvaraju u blizini radnih organizacija. Evo, samo u blizini našeg kolektiva otvorena je jedna gostionica, a nedavno i prodavaonica alkoholnih pića, dok se istovremeno priča da je podnesen zahtjev za otvaranje jedne gostionice u blizini klaonice. Mi lično se ne možemo miješati u politiku onih koji otvaraju te gostionice, ali ta nas politika pogađa. Naime, sve je više problema, jer radnici nakon plaća ostaju po čitavo popodne, pa i duže u ovim gostionicama... Mi smo pokrenuli akciju i naišli na razumijevanje od pojedinih faktora u komuni, samo se bojimo da se sve ne bi završilo samo na razumijevanju..."

Uspješne promotivne akcije Konara u robnim kućama Kaufhof

Vegeta u središtima njemačkih gradova

Od kraja svibnja pa do kraja lipnja Podravkino poduzeće u Njemačkoj Konar GmbH provodi promotivne akcije u poznatom lancu robnih kuća Kaufhof. U Kaufhofu, poduzeću kćeri Metro grupe, koje ima više od 130 objekata u cijeloj Njemačkoj (u tridesetak djeluju i supermarketi) i koje bilježi dnevnu frekvenciju od dva milijuna kupaca, Konar je s Vegetom prisutan još od početka ove godine. Sada se kroz promotivnu akciju u supermarketima nastoji direktno komunicirati s potrošačima kojima se nudi mogućnost degustiranja jela pripremljenog s Vegetom i sudjelovanja u nagradnoj igri. Potrošačima se dijele i leci u kojima se predstavlja najpoznatiji dodatak jelima i uz prigodne recepte objašnjava njegova primjena, te uzorci Vegete. Svaki kupac dobiva kupon koji omogućava sudjelovanje u nagradnoj igri u kojoj je glavna nagrada tjeđan dana ljetovanja za dvije osobe na Jadranu.

- Vegetu predstavljamo kao izvorni hrvatski proizvod, koji se dobro uklapa u laganu mediteransku prehranu koja je trenutno u trendu u Njemačkoj. U akciji, inače prvom takvom predstavljanju Vegete na području cijele zemlje otkako postoji Podravkin International u Njemačkoj, koristimo sva znanja i iskustva koje je naša kompanija do sada prikupila. Već prvi

Vegetu sve više vole i Nijemci

podaci govore da to činimo s uspjehom. Interes potrošača na posebnim mjestima u Kaufhofu predviđenim za isprobavanje specijaliteta, odnosno vrhunskih jela i pića, jako je velik. Prestigao nam je i značajan broj kupona za nagradnu igru, a prva obrada pokazuje da su kupci bili uglavnom Nijemci - objašnjava Dražen Maljak direktor prodaje u Konaru.

Akcije na prodajnim mjestima koje uz takozvano duplo placiranje proizvoda provode dva promotora, orga-

nizirane su u 29 supermarketa Gale-rija Kaufhof koje su smještene u strogim centrima najvećih njemačkih gradova. Cjenovno ti se supermarketi ubrajaju u srednji i viši srednji nivo, a robne kuće Kaufhof poznate su i po tome da u njima rado kupuju i brojni turisti.

Po završetku akcije i analize postignutih rezultata započet će pripreme za njen nastavak i u drugim poznatim trgovačkim lancima. Prvi na redu su hipermarketi Real. **J. L.**

Obavijest

Slijedeći broj lista Podravka izlazi u petak 5. srpnja

UBIUDR Podravka organizira

Koncert u Vukovaru za vukovarsku bolnicu

Udruga branitelja, invalida i udovica Domovinskog rata djelatnika Podravke nastavlja s organiziranjem humanitar-nih koncerata za vukovarsku Opću bolnicu. Tako će drugi koncert pod nazivom “Sveto ime Vukovar - za vukovarsku bolnicu” biti održan u srijedu 10. srpnja u 20,30 sati na središnjem trgu u Vukovaru. Pokrovi-telji koncerta su predsjednik Hrvat-skog sabora Zlatko Tomčić, Vukovar-sko - srijemska županija i Koordinaci-ja udruga proizašlih iz Domovinskog rata Vukovarsko - srijemske županije, dok je sponzor Belupo. Na tom spek-takularnom koncertu nastupit će broj-na imena naše estrade: Boris Babaro-vić i Crveni koralji, Tomislav Brajša, Mladen Burnać, Branka Delić, Ljupka Dimitrovska, Rajko Dujmić, Ella, Ivo

Fabijan, Gazde, Alen Islamović, Jimmy, Vlado Kalember, Zdenka Kovačiček, Viktorija Kulišić - Đenka, Željko Krz-narić, Željko Krušlin - Kruška i Latino, Željko Lončarić - Žac i Šokci, Mirta, Najbolji hrvatski tamburaši, Dario Ple-vnik i Time out, Krunoslav Kičo Slabi-nac, Tihana Sabati, Ivica Stapić, Zdrav-ko Škender, Vera Svoboda, Tina i Nikša, Dado Topić, Jasna Zlokić, Zvo-na i drugi. Voditelji će biti Branko Uvodić i Snježana Horvat. Ulaz je besplatan, s time što će posjetitelji biti u prilici dati dragovolj-ni prilog za vukovarsku bolnicu. Spo-menimo da je Udruga branitelja Podravke samo s nedavno održanog koncerta u Zagrebu uspjela za bolni-cu prikupiti - 206.000 kuna!

Koncert će izravno prenositi Televi-

zija Slavonije i Baranje i još sedam lokalnih tv-postaja, zatim Hrvatski ra-dio i drugi. Medijski pokrovitelj bit će Hrvatski radio Vukovar.

Za pomoć ovoj bolnici naša je Udru-ga pokrenula i telefon 060 - 601 - 601 (cijena poziva po minuti iznosi 6,82 kune).

Za sve one koji žele biti nazočni koncertu (u slučaju lošeg vremena bit će održan u vukovarskoj športskoj dvorani) Udruga branitelja Podravke organizira i besplatni autobusni prije-voz, a prijaviti se možete (što ranije, odnosno do popune mjesta) na tele-fon: 651- 573.

Istaknimo još da će prigodom odr-žavanja ovog koncerta Podravka upri-ličiti i degustaciju nekih od svojih proizvoda!

ML. Pavković

Skupština Kluba liječenih alkoholičara Podravke

Grupnim terapijama do zdravog načina života

U subotu je održana 24. godišnja skupština Kluba liječenih alkoholiča-ra Podravke. Riječ je o jednoj od najaktivnijih takvih udruga u Hrvatskoj, a osim članova nazočni su bili i gosti iz Zagreba, Čakovca, Mur-skog Središća, Donje Dubrave, Đur-đevca i drugih mjesta.

Izvješće o radu podnijela je predse-dnica Katarina Budaj, za koju su svi, kao i za terapeutkinju Nadicu Mesa-rov, imali samo riječi pohvale.

- Sastajemo se svakog četvrtka od 16 do 18 sati u prostorijama Udruge branitelja, invalida i udovica Domo-vinskog rata Podravke, gdje imamo relativno zadovoljavajuće uvjete. Pro-vodimo skupnu, obiteljsku terapiju. Razvijajući pozitivne međuljudske odnose postižemo zajedništvo i nje-gujemo zdrav stil života. Sastancima prosječno prisustvuje dvadesetak čla-nova, zajedno s članovima svojih obi-telji, dok su u naš rad uključena 34 apstinenta. Osobitu skrb vodimo o bolesnim članovima. Družimo se i u vrijeme blagdana, a već godinama uspješno organiziramo zajednički do-

ček Nove godine, zatim proslavljamo Valentinovo, Majčin dan i drugo, te smo sudjelovali na sportskim susreti-ma klubova sjeverozapadne Hrvatske itd. Svaki zadnji četvrtak u mjesecu priređujemo i malu svečanost. Naime, tada pozivamo u goste članove iz drugih udruga, a osobito nam je dra-ga gošća pjesnikinja Elza Herceg, koja nas uvijek razveseli nekim svojih stihovima. Redovito posjećujemo skupštine ostalih klubova. Organizir-amo i jednodnevne izlete, pa smo tako nedavno bili u Varaždinu i Ča-kovcu. Za svoj rad nailazimo na zado-voljavajuću potporu Uprave Podravke, ali i pojedinih rukovoditelja kao što su Branko Kučan, Ana Majstorović Ružić i drugi - naglasila je uz ostalo Katarina Budaj.

Terapeutikinja kluba Nadica Mesa-rov također je iznijela nekoliko zani-mljivih podataka. Analiza, koju su napravili, ukazuje da su apstinenti ljudi različitih stručnih sprema, a da ih najviše ima među KV radnicima i onima sa srednjom stručnom spre-mom.

- Osnovno sredstvo grupne terapije je razgovor - kaže Mesarov. - Obično razgovaramo na temu: Tko sam ja, Moj alkoholizam, Alkoholizam - una-prijedimo svoje znanje, Komunikaci-ja - radimo za sebe i drugo. Često se vraćamo i stalnoj temi recidiv, koja nam je važna radi kontinuiranog os-vješčivanja članova. Trudimo se da u što većem broju našim sastancima budu nazočni i članovi obitelji, tim prije što se cijela obitelj treba mijenja-ti i usvajati novi način života. Liječeni alkoholičari nikako ne smiju ostati "izdvojeni pacijenti" - mišljenja je te-rapeutica kluba.

Skupštini je uz ostale bio nazočan i dogradonačelnik Koprivnice Zdrav-ko Mihevč, koji se također pohvalno izrazio o dosadašnjem djelovanju klu-ba.

Onima koji već duže vrijeme uspješno apstiniraju dodijeljene su zahval-nice, dok su djeca članova izvela zanimljiv kulturni program.

Skupština je završila zajedničkim ručkom.

ML. Pavković

Foto- bilješka

Podravkino srce od cvijeća

Ispred Podravkine poslovne sed-merokatnice, odnosno ispred zgrade "Instituta", radnici Zelenih površina, koji djeluju u sastavu Općih poslova, nedavno su od cvijeća napravili - Podravkino srce. Riječ je o srcu od begonija, odnosno ljetnom cvijeću različitih boja, tako da sada kad cvije-će cvate lijepo se vidi Podravkino srce - u pravih bojama.

Liječnik za vas

Malo znojenja - duži život

Piše: **dr. Ivo Belan**

Čak i najumjerenija tjelovježba mo-že značajno smanjiti rizik umiranja od srčanog oboljenja, raka ili drugog uzro-ka. Na to ukazuje ispitivanje, do sada jedno od najopsežnijih, koje su obavi-li liječnici sa Institutu za aerobička istraživanja u Dallasu. Kao što je obja-vljeno, istraživači su testirali fizičku kondiciju na više od 13.000 zdravih muškaraca i žena, koje su pratili u

prosjeku osam godina. Kondicija se radije mjerila na pokretnom sagu (er-gometrija), nego što bi se oslanjalo na usmene izvještaje ispitanika o njiho-voj tjelovježbi.

Ispitanici su tada bili grupirani u pet kategorija, ovisno o tome koliko su imali kondicije - u one s najmanje kondicije, do onih s vrlo dobrom kondicijom. Grupa ispitanica s najslabijom kondicijom imala je smrtnost više nego tri puta veću od onih s vrlo

dobrom kondicijom. Međutim, naju-padljivije otkriće bilo je da je najveći zdravstveni dobitak postignut onda kad se izašlo iz grupe onih najmanje kondiciono spremnih, a ne onda kad se težilo postići razinu kondicije vr-hunskog atletičara.

"To je važna poruka koji ljudi moraju zapamtiti. Vi ne morate biti maratona-c. Već sama promjena stila života na taj način da više ne budete sjedeći čovjek, nego da počnete žustro hodati kroz samo pola sata dnevno, nekoliko puta tjedno, može dramatično smanji-ti vaš rizik", kaže jedan stručnjak iz Centra za kontrolu bolesti u Atlanti.

Izložba u Čakovcu

Široka retrospektiva Haramijinih karikatura

Do 27. lipnja u izložbenom prostoru Centra za kulturu u Čakovcu postavljena je izložba poznatog koprivničkog karikaturista i stalnog suradnika lista Podravka Ivana Haramije Hansa. Izložene karikature iz raznih stvaralačkih razdoblja i na različite teme čine široku restrospektivu tog plodnog i nagrađivanog autora, među ostalim i dobitnika priznanja Hrvatskog društva karikaturista za prošlu godinu.

H. Š

Obavijesti

Prodajna izložba knjiga

Odjel za standard radnika Podravke u suradnji s knjižarom GAMA iz Koprivnice organizira prodajnu izložbu knjiga:

- 25., 26. i 27. lipnja ispred Podravkinog restorana društvene prehrane
- 1. srpnja u prostoriji kod porte u Belupu Koprivnica

Izložene knjige moći će se kupiti na otplatu od 3 do 6 mjesečnih rata obustavom od plaće.

Prodaja školskih knjiga za srednje škole

Odjel za standrad radnika organizira prodaju školskih knjiga za srednje škole u Koprivnici u suradnji s knjižarom Gama iz Koprivnice, s mogućnošću otplate na 4 ili 6 rata prema slijedecim uvjetima:

- I. komplet srednjoškolskih udžbenika do 1000 kn plaćanje na 4 rate (dvije pretplatne rate po 200 kn + dvije obračunske rate po isporuci udžbenika)
- II. komplet srednjoškolskih udžbenika od 1000 kn plaćanje na 6 rata (dvije pretplatne rate po 200 kn + četiri obračunske rate po isporuci udžbenika)
- Rokovi za narudžbu - predbilježbu do 25. srpnja u Odjelu za standard radnika Podravke.

Podjela paniranih proizvoda

Odjel za standard radnika obavještava radnike Podravke koji su naručili Smrznute proizvode (danburgeri, dansteak, čevapčići) proizvođača Danice da će podjela biti u četvrtak 27. lipnja od 14,00 do 15,30 sati u dvorištu Galantpleta.

Prodaja sireva

Odjel za standard radnika obavještava radnike Podravke da organizira prodaju sireva, proizvođača ludbreške mljekare "Antun Bohnec". Plaćanje na 3 rate putem ustega. Sirevi su pakirani u blokove težine oko 1,3 - 1,5kg, po cijeni od 36,60 kn/kg. Na ponudi su slijedeće vrste sireva:

- a) Gouda blok
- b)Maxi edamer
- c) Dimko

Zainteresirani radnici mogu se predbilježiti u Službi za standard radnika na tel. 651-781 najkasnije do 27. lipnja.

Služba za standard radnika

Pučko otvoreno učilište Koprivnica

Tečajevi

Pučko otvoreno učilište Koprivnica organizira slijedeće tečajeve:

1. Intenzivan tečaj stranih jezika - engleski, njemački i talijanski jezik
2. Tečaj krojenja i šivanja
3. Daktilografski tečaj

Upisi: od 17. do 26. lipnja svakodnevno od 7 do 15 sati na tel. 621-106
Nastava počinje 1. srpnja 2002.

	Društvena prehrana Jelovnik
26. 6. srijeda: - Gulaš od junetine s makaronima, salata	
27. 6. četvrtak: - Pečena pileтина, mlinci, salata	
28. 6. petak: - Podravski složenac, kukuruzni žganci, salata	

NOVINE DIONIČKOG DRUŠTVA PODRAVKA

Osnivač i izdavač:
PODRAVKA, prehrambena industrija, d.d. Koprivnica
Direktorica Službe za interno komuniciranje:
Jadranka Lakuš
Glavni i odgovorni urednik:
Branko Peroš
Redakcija lista:
Boris Fabijanec, Mladen Pavković, Branko Peroš, Slavko Petrić i Hrvoje Šlabek
Fotograf:
Nikola Wolf
Graficki dizajn:
Jana i Ivana Žiljak, FotoSoft

Grafička urednica:
Vanesa Grgić
Tisak:
Koprivnička tiskarnica d.o.o. Koprivnica
Naklada:
8300 primjeraka
List izlazi svakog petka i primaju ga svi radnici besplatno.
Adresa uredništva:
Ulica Ante Starčevića 32, 48000 Koprivnica
Telefoni - direktni:
651-505 (urednik) i
651-503 (novinari)
Faks: 621-061
e-mail: novine@podravka.hr

Sport

Uoči prve utakmice Intertoto kupa

Nogometaši Slaven Belupa spremni su za slovačku Ozeta-Duklu

Danas ujutro stručno vodstvo i nogometaši Slaven Belupa krenuli su u slovački Trenčin, gdje će sutra odigrati prvu utakmicu Intertoto kupa protiv Ozeta-Dukle. Optimističko raspoloženje u ekipi ostavlja dojam da se može proći prva slovačka zapreka u europskom natjecanju, iako trener Rajko Magić upozorava kako treba biti oprezan protiv Slovaka. No, činjenica je da su Slovaci kao i Kopri-

vničanci zapravo na početku priprema, a možda će u ovoj utakmici najznačajnije biti koliko su se nogometaši držali programa rada i priprema tijekom poduljeg godišnjeg odmora. U svakom slučaju, nogometaši Slaven Belupa ne mogu računati na još uvijek ozlijeđene Pavu Crncu (posljedice polomljenih rebara s prvenstvene utakmice protiv Hajduka u Splitu) i Franu Amižića.

Inače, ovaj tjedan Slaven Belupo je odigrao dvije trening utakmice protiv Đurđevca i županijskog prvoligaša Bratstva iz Kunovca. Ova potonja utakmica imala je humanitarni karakter jer je sav prihod s nje bio namijenjen za oporavak teško ozlijeđenog igrača Bratstva Božidara Mladenovića koji je nekada igrao za najmlađe uzraste koprivnickog prvoligaša.

[B. F.]

Na Šoderici održane radničke sportske igre SINPOD-a

Sportska natjecanja i prijateljsko druženje

U organizaciji Podravkinog sindikata SINPOD na Šoderici su 15. lipnja održane radničke sportske igre na kojima se okupilo 100-njak članova i simpatizera tog Podravkinog sindikata. Natjecalo se u tri discipline - malom nogometu, odbojci u pijesku i veslanju u gumenom čamcu. Nakon vrlo zanimljivih i neizvjesnih natjecanja u kojima je, prije svega, prevladavao fer-play dobili smo najbolje. Pobjednik malonogometnog turnira, na kojemu je nastupilo devet momčadi, je ekipa Studenca za koju su igrali: Dražen Cvelber, Ivica Ramljak, Zdravko Svržnjak, Goran Tomić, Zdravko Matić, Zoran Hofman, Josip Zadro, Mario Budimir i Vedran Stoček. Druga je bila ekipa Centra a treće mjesto osvojila je ekipa Munjo sprema.

U odbojci na pijesku također je nastupilo devet ekipa, a najbolji su bili Tehničari oho-ho: Damir Balaško, Božidar Flis, Tihomir Dobrić i Mladen Marković. Druga je bila ekipa Studenca, a treće mjesto osvojio je Jet's.

Činjenica je da je nogomet sigurno najpopularniji sport, a i odbojka u pijesku je vrlo atraktivna, no posebno zanimljivo je bilo natjecanje - veslanje u gumenom čamcu, jer su nastupile i pripadnice ljepšeg spola. Točnije, u

svakom čamcu su nastupile miješane ekipe - tri ženska i tri muška veslača. Najbolja je bila ekipa Titanica za koju su veslali: Božica Kovač, Ivana Gregurek, Erna Požgaj, Božidar Flis, Josip Kovač i Zoran Posavec. Drugo mjesto osvojila je ekipa Iskrica, a na treće

mjesto plasirala se ekipa Plutajuće nemani.

Nakon cjelodnevni natjecanja vriedni članovi SINPOD-a organizirali su svečanost uručjenja zahvalnica te prigodnu večeru na kojoj se zabavljalo do kasno u noć.

[B. F.]

Odbojka na pijesku bila je atraktivna disciplina u natjecanju sindikalaca SINPOD-a

Susret sa Snježanom Udorović, dobitnicom nagrade za cjeloživotno učenje i nekad poznatim strijelcem u Streljačkom klubu Podravka

Ne sjedam pred televizor, nego pred knjigu

Piše: **Hrvoje Šlabek**
Snimio: **Nikola Wolf**

Da se trud, marljivost i vrijeme utrošeno u stjecanje novih znanja kad-tad zapaze, živi je primjer "Podravkašica" Snježana Udorović, koja radi u prodajnoj službi za rusko i tržišta zemalja ZND-a, dobitnica ovogodišnje nagrade Zajednice hrvatskih pučkih otvorenih učilišta kao primjer osobe posvećene cjeloživotnom učenju. Nekad uzorna učenica i primjerna studentica, sve do prekida šumarskog faksa iz obiteljskih razloga, nije se željela pomiriti s intelektualnom pasivnošću života što je bio pred njom. Odlučila je uzeti stvar u svoje ruke, a stvar zove se - knjiga.

- Najprije sam prošla sve tečajeve kompjutera što su se održavali u Podravki jer sam shvatila da se bez kompjutera danas ne može raditi, pa praktički i živjeti. Potom sam

Snježana Udorović

upisala tečaj engleskog jezika i završila pet stupnjeva. Pri kraju engleskog, upisala sam i ruski jezik jer sam počela raditi u vanjskoj trgovini na ruskom tržištu. Svladala sam ga

kao najbolja u skupini, a na završnom testu sam od 212 bodova postigla 210. Uskoro zatim pružila mi se mogućnost da upišem visoku poslovnu školu u Koprivnici te sam diplomirala i stekla višu stručnu spremu. Trenutačno me još jedan ispit dijeli od upisa na treću godinu Ekonomskog fakulteta u Zagrebu jer sam ostalih deset ispita razlike položila - opisuje svoj edukacijski put Snježana Udorović i dodaje kako se nada da će za nešto više od godinu dana steći i ekonomsku diplomu.

No, strast za školovanjem samo je jedna od njezinih strasti jer zavidan uspjeh postigla je i u svojoj jedanaestogodišnjoj sportskoj karijeri ovjenčanoj, kako kaže, s pedesetak medalja. Streljaštvom se bavila od petog osnovne, a pet je godina uza stopce birana među pet najboljih sportaša Koprivničko-križevačke župa-nije. Iako je karijera prekinuta obiteljskim situiranjem, prva stvar što je Snježana učinila po rođenju

Pojedinačno prvenstvo Hrvatske u kuglanju - seniori

Zapažen nastup Nenada Bakača

Konačno je, nakon dosta godina, Podravka imala svog predstavnika u natjecanju za pojedinačnog prvaka Hrvatske. To je, nakon osvojenog 3. mjesta na regiji sjever, uspjelo Nenadu Bakaču, koji je imao zapažen nastup i u Rijeci. U konkurenciji 40 najboljih kuglača u državi Neno je pokazao neospornu kvalitetu i veliku upornost, koja ga je krasila kad je još bio hrvatski juniorski reprezentativac i jedan od najperspektivnijih mladih kuglača u državi. Čak je drugog dana, nakon nastupa 20 kuglača, bio vodeći u ukupnom plasmanu, no na kraju je završio na 14. mjestu. Nakon 932 srušena čunja na kuglani Mlake, drugi dan na kuglani Lokomotive srušio je odličnih 996 čunjeva, što je bio i najbolji rezultat dana. Prva dva mjesta bila su "rezervirana" za reprezentativni dvojac iz Osijeka, briljantno su odigrali Branko Bogdanović i Mario Mušanić.

- Samo upornosti i navijačkom dvojcu (supruga i trener) mogu zahvaliti svoj dobar nastup u Rijeci, gdje sam još kao junior osvojio broncu na prvenstvu Hrvatske. Loše sam krenuo na početku, kad sam u prvoj seriji srušio samo 204 čunja. Tu sam izgubio četrdesetak drva, što je kasnije bilo nenadoknadivo. Uvjeti na stazi bili su nemogući, pravi tropski - znoj je tekao "potocima". Velika vrućina u Rijeci, a još veća u kuglani, potpuno je odnijela i ono malo snage, koja je preostala na kraju duge i naporene sezone. Treba znati da smo mi u Podravki s pripremama, zbog kvalifikacija, krenuli još 15. srpnja, pa nije čudo što jedva čekamo prvenstvenu stanku - rekao je sretni Nenad Bakač.

Pojedinačno prvenstvo Hrvatske u kuglanju - seniorke

Promašen termin

U Osijeku je proteklog vikenda odigrano pojedinačno prvenstvo Hrvatske za kuglačice, gdje su nastupile i tri "Podravkašice" - Željka Orehovec, Marija Zver i Vesna Žunek. Nakon što u parovima, prije sedam dana, nisu uspjele doći do medalje, isto se ponovilo i u pojedinačnom nastupu u Osijeku. Izgleda da je promašen termin odigravanja parovnog i pojedinačnog prvenstva Hrvatske, a nakon nastupa na Svjetskom prvenstvu. Nakon deset mjeseci punog pogona - prvenstvo, izborni nastupi za reprezentaciju, pripreme i vrhunac sezone nastup na SP, ispraznili su akumulatore. Nema više snage, nema više motiva za velika dostignuća.

Sjajno su odigrale kuglačice koje nisu bile u reprezentativnom ciklusu. Prvakinja Hrvatske postala je neočekivano Ljiljana Zorec, kuglačica Varteksa, druga je bila Danica Šopić iz Rijeke, dok je treće mjesto osvojila bivša "Podravkašica" Darinka Bunić. Od naših kuglačica najuspješnija je bila Željka Orehovec, koja je osvojila 6. mjesto. Prvi dan srušila je 435 čunjeva, drugi dan čak 483. Marija Zver je bila vrlo ujednačena (459+455), ali to je bilo dovoljno tek za 8. mjesto. Vesna Žunek nakon 457 čunjeva prvog dana, "pukla" je drugi dan - samo 418 čunjeva i 18. mjesto.

- Ovaj termin je pravi promašaj - nakon nastupa na Svjetskom prvenstvu sve reprezentativke su "prazne" i bez motiva. Normalno je da je došlo do zasićenja, pa sezona nam traje već punih 11 mjeseci. Nismo ni mi strojevi, snaga je potpuno "ishlapila". Ostala je samo želja za dobrim rezultatom, zbog toga su i takve rezultatske oscilacije. Još kad se igra u ovakvim tropskim uvjetima kakvi su vladali u Zagrebu i Osijeku, normalno je da ponestane i motiva - zaključila je Željka Orehovec, koja nakon uspješne sezone jedva čeka odmor.

Ž. Šemper

